

BUNUL ECONOM

ABONAMENTE:
Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România 15 franci.

ORGANUL
„Reuniunii economice în Orăştie“
Apare în fiecare Sâmbătă

INSERTIUNI:
se socotesc după tarifă, cu prețuri moderate.
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Organizațiuni economice și școale profesionale.

„Gazeta Transilvaniei“ dela 3 April publică următorul articol, pe care îl reproducem ca cuprinzând mult adevăr, adevăr ce ar trebui să fie tot mai serios luat în samă de oamenii noștri și mici și mari :

Școale profesionale la Românii noștri! Iată un cuvânt, care se va părea multora ca un anachronism și ca ceva imposibil de realizat în împrejurările actuale. Și totuși noi le credem posibile aceste școale, chiar sub jurstările actuale. Despre necesitatea și utilitatea lor cine se mai îndoeste? Organizațiuni economice serioase în stil mare nici că sunt măcar de gândit, fără de-a posede mai întâiu un număr oare care de școale profesionale de diverse categorii și grade.

Toate cuceririle noastre moderne pe terenul social și economic: lățirea instrucției populare, băncile și societățile de credit și economii, societățile culturale, societățile de temperanță, etc., sunt bune și frumoase, dar' ele nu pot să exercite influința, ce s'ar cere și aștepta dela ele. Băncile și reuniunile noastre de credit și economii au avut într'atâta efect bun, că au combătut și înlăturat usura, cămătăria dela sate, ferind pe țăranul nostru din Ardeal și Bănat de-a ajunge pe urma celui din Maramureș și Moldova cu totul în ghiarele Jidovilor. Ele însă nici una nu au tins acolo, de-a aduce capitalurile necesare de exploatarea agriculturii raționale, comerțului și întreprinderilor industriale române, pentru-că de-o parte nu erau îndreptate în direcțiunea aceasta, ear' pe de altă parte, poate nici nu era cerere din partea poporului pentru ele.

Țăranul nostru ține morțiș la pământurile sale necomasate și cu d'avăl-mășiă, și la economia de 3 câmpuri erezită din moși și strămoși, ear' conducătorii săi nemijlociți, preotul, învăță-

torul, primarul (jude comunal, antiste), notarul nu au știut să-l lumineze și povățuească în direcțiunea aceasta, și băncile s'au ținut în rezervă de a-i oferi capitalul necesar de investire și exploatare mai rațională a pământului, ca prin sporul de capital și muncă să mărească producțiunea și afacerile sale — și indirect să sporească și avuția națională.

Bune sunt și societățile de consum ca acea din Blaj, »Concordia« din Sibiu și altele, înființate cu menirea de a vulgariza și alimenta comerțul mic dela orașe și sate între Români, dar' ele vor avea mai mult numai un efect restrâns pur local. Din comerțul mic de precupeț și de sfărârii nu se desvoaltă mai nici-odată comerțul mare, și capitaliștii.

O influință relativ mai mare o vedem în Reuniunile de meseriași, înființate în câte-va orașe și sate pentru propagarea meseriilor între Români, ca cel puțin în micile meserii curente din târguri (opide) și sate să fie și meseriași români, și nu fiecare ban pentru orice nimicuri să treacă din mâna Românului în aceea a străinului. Dar' și aceste numai în parte își vor ajunge scopul lor. Căci a lucra cu stăruință pentru propagarea exclusivă a industriilor mici, atunci când industria mică pretutindenea perde terenul și cade jertfă industriei mari de fabrică, ni-se pare a lucra contra curentului, sau contra morilor de vânt. Precum în agricultură treeratul cu mlăciul, nu mai poate susține concurența treerătoarei cu abur și apă, electricitate etc., tot așa și în industrie, micul meseriaș nu va putea susține concurența industriei mari de fabrică, dotată cu mijloace mai mari și aparate perfecționate.

Din contră specializarea și punerea forțelor neînsuflețite ale naturii în serviciul și la satisfacerea trebuințelor omului, este actualmente tendința generală în agricultură ca și în comerț și în

industriă. Și ea ne va duce și pe noi mult mai curând la scop, decât favorizarea și introducerea exclusivă a industriei mici și a comerțului de sfărârii.

În agricultură deja și țăranii noștri pe neșimțite au găsit, pe alocurea, că este mai avantajos pentru dênșii să treacă la un început de specializare, decât a se ocupa cu tot telul de produse: d. e. la Brașov și în Țara Bârsei reușesc bine sfecla de zahăr, orzul de bere, cartofii; în clima mai răcoroasă a Făgărașului reușește mai bine ovėsul, între care ovėsul de Bucium a ajuns deja la un bun renume și a exclus pe alte ovese locale din comerț; în comitatul Sibiiului reușește foarte bine trifoiul roșu cultivat pentru sēmēnță, a cărui cultură s'a estins enorm de vre-o 20 de ani, încât azi Transilvania produce singură jumătate din sēmēnța de trifoiu, ce se consumă în Europa întreagă. (O fi, dar' în această cătățime uriașă, oare a căta parte din sēmēnță vine dela agricultori români? poate nici a zecea, ci mai tot dela harnicii Sași, cari au comasat deja aproape peste tot locul și au introdus înoiri mai bune în economia lor. R. »B. Ec.«) Trifoiul roșu îl cultivă cu foarte bun profit marii proprietari unguri și Sași, cari își au pământurile comasate, dar' nu și Românii, cari nu-l pot cultiva în ogoare și pe pământurile necomasate. Apoi au mai găsit, că în anumite comune reușesc anumite soiuri de fructe de bună calitate, după cari vin negustorii streini de le strîng toamna de prin sate și dela casa și din grădina omului.

Comerțul cu produse a început să ia oare-care dezvoltare îmbucurătoare până și între țărani. Tot așa creșterea vitelor de rassă și cultura fructelor de soiu nobil începe a fi din ce în ce mai lucrativă.

Aceste începuturi de gospodăria nouă, mai potrivită exigențelor timpului modern, ar trebui încurajate și susținute prin toate mijloacele. (Va urma).

Din România.

»Amicul Agriculturului« scrie:

Situațiunea agricolă continuă a fi dintre cele mai favorabile în toată țara. Zilele din urmă s'a simțit în toată partea de câmpie a țerii o răceală în temperatură, urmată de puține ploi; în partea de sus a țerii a căzut pe alocuri și puțină zăpadă. Schimbarea aceasta nu a fost bruscă și nici după o epocă în care vegetațiunea ar fi fost prea înaintată, ca să cauzeze vre-un rău sămănăturilor de toamnă; din contră noi credem că a influențat bine mai reținând înaintarea vegetației.

Sămănăturile de toamnă sunt toate foarte frumoase; ear' cele de primăvară s'au început și se urmează cu multă activitate și în condițiuni foarte bune. Oarze s'au sămănat multe și s'a început și sămănatul ovăsurilor; chiar în cea mai nordică parte a țerii de sus din regiunile agricole, oarzele s'au sămănat și se sămăna încă.

Un singur neajuns, dar' fără multă considerație, avem de semnalat, și anume aparițiunea insectelor vătămătoare, vermele rapiței, prin județele Vlașca, Telaorman și Ialomița. Stricăciunile ce au cauzat sunt până acum de mică importanță.

Situațiunea comercială. În ultima decadă s'a semnalat în America o scădere de prețuri la bucate prove-

FOIȚĂ

CĂNTEC

Românește-asa a fost,
Să te 'nduri, după putere,
Să fii bun cu cel-ce-ți cere
Milă și-adăpost!

Doine din caval să cânti
Cum te 'nvață 'n codrii vîntul;
Când e horă 'n sat, pămîntul
Vesel să-l frămînti.

Românește-asa a fost,
Ne 'ndurat să dai din coate
Când dușmanul vorbă-ți scoate
Că ești slab și prost!

Când vrășmașii vin sumeți
Să ne calce scumpa țară,
Tu-i isbești și-i dai afară,
Minte să-i înveți.

nită din partea speculatorilor de cereale: dar' curînd după aceea am putut constata o urcare simțitoare a prețurilor. Mai întăiu în piețele din New-York și Chicago și apoi pe piețele europene, cuota s'a urcat astfel, că pe piața Berlinului grăul și sęcara au câștigat un spor de 1 leu și 50 bani și mai mult.

În ceea-ce privește exportul cerealelor din porturile române, situațiunea a fost, în ultima decadă, nefavorabilă, din cauza lipsei de mărfuri și ținerea la preț, astfel că transacțiunile făcute s'au mărginit la necesitățile consumației locale.

De altă parte cererile pentru export au devenit mai puțin numeroase mai cu seamă cele de porumb pentru Italia; aceasta s'ar datorî faptului că importatorii din Italia s'au aprovizionat cu o mare cantitate de cereale din America.

Cerealele române în Grecia. Consulul României în Athena a înaintat zilele acestea un amănunțit raport ministerului român de agricultură, tratând de comerțul bucatelor românești în Grecia.

Din acest raport se constată, că grănele române, principalmente cele din țara de sus, sunt foarte căutate pe piețele Greciei.

Din străinătate.

Situațiunea agricolă în străinătate s'a caracterizat, prin faptul că ploile

Românește-asa a fost —
Știm și noi ce se cuvine
Și 'mpărțim și rău și bine
Cum e mai cu rost!

G. Coșbuc.

Janko muzicantul.

De Henryk Sienkiewicz.
(Urmare și fine)

Feciorul dela curtea boerească avea o vioară, cu care cânta celorlalte slugi.

De mai multe ori Janko se strecurase binișor printre erburi și printre mărăcini, ca să ajungă cât mai aproape de ușa odăii slugilor, de unde putea să zărească vioara.

I-se părea că e un lucru, pe care nu era vrednic să-l atingă el, păcătosul, nenorocitul! Și totuși o doria din fundul sufletului seu. O! să ție el

recente au împedecat mult facerea sămănăturilor de primăvară deși au fost favorabile celor de toamnă.

În Franția a nins în unele regiuni, dar' înghețul și desghețul n'a cauzat nici un rău sămănăturilor de toamnă.

În Germania sęcara a suferit puțin din cauza înghețurilor, dar' numai în regiunile mai nordice și terenurile mai ușoare.

Din alte țeri exportatoare, ca Rusia, Statele-Unite, știrile sunt favorabile. Frigul de primăvară a fost general, fără însă a cauza vre-un rău sămănăturilor de toamnă; atât că din cauza ploilor multe sămănături de primăvară n'au putut fi executate și sunt prin urmare întârziate.

*

La noi în Aust.-Ung știrile asupra situațiunii agricole sunt bune. Temperatura s'a îndulcit și perspectivele actuale ale recoltelor sunt bune.

AGRICULTURA

Inoiri la cultura cucuruzului.

Nici prin gând nu ne trece să imblătăm la paie goale, adecă să spunem lucruri, cari ori-ce plugar le știe cât de bine. Căci fiecare plugar cultivă un loc, două cu cucuruz, și din locurile de arat ale hotarelor noastre, de obicei a treia parte este menită în fiecare an pentru cultura cucuruzului. Astfel ori-care plugar știe săvîrși toate

o vioară în mâinile lui măcar o clipă. Să se uite la ea de aproape, s'o atingă! Ce iute îi bătea inima când se gândea așa.

Intr'o seară nu era nimeni în odaea slugilor. Boerii călătoreau în străinătate și curtea boerească părea pustie.

Feciorul era departe cu jupănesele. Janko, ascuns în erabă, privește de mult obiectul visurilor lui.

În cer luna plină luminează dulce. Razele ei veniseră la tereastră odăii slugilor, pătrunseseră înlăuntru, se urcaseră și încet-încet ajunseră la vioara spânzurată în părete; ele ridicaseră binișor vëlul de întunec care îmbrăca vioara, până când rămase cu totul în lumină.

Acum par'că însuși din vioară isvorește această lumină argintie.

În această vâpae de lumină toate

lucrurile, ce se cer la cultivarea cucuruzului, începând dela gunoit, arat, sămănat și grăpat, mai departe săpat de întâia și a doua oară, sfîrșind cu culesul și păstrarea cucuruzului.

Nu despre modul cum de obicei se fac pomenitele lucrări voim a vorbi, ci voim să scoatem la iveală unele lucrări, cari se sevirșesc numai unde și unde, cu toate-că pentru înriurința lor folositoare, ar trebui introduse pretutindenea.

Ce anume?

Am văzut hotare întregi de cucuruz sămănat și săpate cu mașina, în rînd. Cine a încercat odată modul acesta de lucrare, nu se mai întoarce la vechiul obicei, care aproape de toți plugarii nostri este socotit ca singurul și cel mai bun mod de lucrare.

Sunt mașini de sămănat cucuruz și napi, întocmite anume pentru trebuințele și împregiurările micilor plugari. Așa, s. p., la fabricantul Andreiu Rieger în Sibiu se află trei feluri de astfel de mașini: cu 2 rînduri 28 cor., cu 3 rînduri 34 cor. și cu 5 rînduri 48 cor. Tot la acest fabricant se află mașini de săpat și mușunoi cucuruz, cu 3 sape 28 cor., cu 5 sape 23 cor.

Dintre modurile de sămănat, cel mai potrivit este sămănatul cu mașina, în rînduri. Cu modul acesta de sămănat, boabele se pun în depărtarea și la adâncimea recerută.

Dintre modurile de săpat cel mai

amănunțimile se ved: iată găurile vioarei, iată coardele orbitor de sclipitoare, iată cuele ca niște muște înflăcărâte și în sfîrșit, alături, arcușul spânzurat, care se leagăna ca o nuelușă de argint.

A! ce frumoasă e! Janko fermecat privește cu admirație.

E ghemuit în earbă cu coatele pe genunchi și se uită, se uită cu nesațiu. Frica îl pironeste în loc, ispita îl împinge înainte. I-s'a părut? Par'că vioara, în lumina ei albă s'a aplecat înainte, par'că a vrut să se apropie de dînsul. În aceeași clipă umbra erburilor în care stă ascuns se face și mai neagră, ear' lumina argintie și mai albă.

Acum vîntul adie, pomii se mișcă încetișor și din freamătul frunzelor o voce tainică șoptește lui Janko la ureche: »Du-te Janko, nu e nimeni în odae, du-te Janko.«

Ce strălucitoare e noaptea!

lesnicios și mai puțin costisitor este cel făcut cu mașina de săpat, care se trage de boi sau cai. Este mai lesnicios săpatul cu mașina, pentru-că se cruță multă osteneală din partea omului, lucrînd mai mult animalele. Căci dacă cucuruzul a fost sămănat prin împrăștiere, la săpatul unui hectar se cere cam 20 zile de lucru (la un juger cam 11—12 zile). Ear' dacă cucuruzul a fost sămănat cu mașina, se cer la hectar 3 zile de lucru cu mașina de săpat, printre rînduri, când ea e trasă de cai, și pe lângă aceste 10 zile de lucru cu mîna printre firele de cucuruz. Deci la hectar o deosebire de 7 zile cu prilejul săpatului întâi și cam tot atâtea la săpatul al doilea, laolaltă vr'o 14; ear la un juger o deosebire cam de 4 zile la săpatul dintâi și 4 la săpatul al doilea.

Să știe, că pentru plugar timpul este și trebuie să fie ban, și mai cu seamă vara.

Deci ușor se poate vedea din cele spuse, că modul acesta de săpat pe lângă că e cel mai lesnicios și cel mai puțin costisitor, și se poate sevirși mult mai îngrabă, ceea-ce încă nu e de a se nesocoti în timpul săpatului, când, de ar avea plugarul 4 brațe, și tot n'ar răsbi mulțimea de lucrări înțetitoare în toate părțile.

Acum, dacă socotim, că mașina cea mai bună de sămănat cucuruz costă 48 cor. și cea mai spornică mașină de săpat 32 cor., laolaltă 80 cor., ele s'ar

în grădină începe să cînte o privighetoare și cîntă: »Du-te Janko, nu e nimeni în odae, ia vioara.«

O bufniță cu sbor domol prelinge capul copilului și țipă: »Să nu cumva să te duci, Janko.«

Și iarăși frunzele și privighetoarea șoptesc acum mai deslușit: »Du-te Janko, nu e nimeni, ia vioara.«

Copilul, palid și înfricoșat, se lasă tîrît ca într'un vis, pe când privighetoarea îi cîntă la ureche încetișor ispita: »Du-te Janko, ia vioara, ia vioara.«

Încă un pas... e în odae...

În zadar mai țipă bufnița strigătul ei de alarmă: »Janko! Janko! nu te duce!« Copilul e în odae; l-a învins strălucirea vioarei.

Au tăcut broaștele din heleșteul din grădină; a tăcut și glasul privighetoarei și freamătul frunzelor.

Pe când copilul înaintează, un nor

putea plăti ușor din economiile dela lucrători în timp de 4—5 ani, ear' pe viitor ar fi un capital nesecat de câștig. Timpul cruțat la săpatul cu mașina ar putea fi întrebuințat la sevirșirea altor lucrări, pentru-că plugăria înțeleaptă cere, ce e drept, lucru mai mult, dar' și răsplătește mai bine.

Când cineva n'ar putea să-și agonisească singur amîndouă mașinile, s'ar putea întovărăși câte doi sau mai mulți.

Nu este, credem, de prisos a atrage luarea aminte a cetitorilor, și asupra împregiurării, că sîmînța încă hotărește în mod însemnat, bunătatea roadelor, și că plugarii ar trebui să nu-și pregete a face încercări cu soiuri nouă de sîmînțe. Credem, că pentru unele părți de țeară s'ar găsi soiuri doară mai potrivite, decât cele-ce se cultivă azi.

Tocmai se vestește din partea „Reuniunii române economice din Sibiu“, că e gata a trimite un soi foarte bun de cucuruz, numit „Regele preeriilor“, soi nou și de tot spornic, care isbutește de minune la noi și se coace deodată cu soiul indigen (dela noi). Se trimite însă numai în cîtățime de cel puțin 1 ferdelă (10 litre) cu 2 coroane 50 fileri și pentru expediție (trimitere) 18 fileri. S'ar putea însoți chiar și 20 persoane la o ferdelă. Pentru o litră ar trebui să se plătească câte 7 cr. și o litră e de ajuns pentru încercare.

Pentru România se recomandă mai multe soiuri alese din vestita „Pepi-

acopere luna învălînd totul în întunec.

De odată dintr'un colț negru al odăii o voce puternică răsună: »Cine e acolo?«

Janko își oprește răsufflarea. Vocea întrebă ear': »Cine e acolo?« Se aude frecatul unui chibrit de părete, urmat de injurături îngrozitoare.

— Scapa-mă, Dumnezeule, suspină copilul.

Toată casa e în picioare...

A doua zi Janko a fost dus înaintea judecătoriei satului. Slab, prăpădit, sta acolo, ietrebându-se ce or să facă cu dînsul.

Puteau să trimeată la închisoare pe o făptură atît de istovită, ce dea-bea se putea ținea în picioare? Nu era mai bine să-l bată paznicul de noapte pînă i-o peri pofta de a mai fura?

Așa au făcut.

nieră și fermă Slobozia-Galbenu" a D-lui C. C. Datculescu. Anume: Cucuruz roșu italianesc. Cel mai căutat cucuruz pentru exportatiune. Foarte rodnic. Bobul greu, de cel mai frumos roșu. Cucuruz Alxuter timpuriu. Un fel de pignoleto cu bobul frumos colorat în portocaliu, de o greutate extraordinar (din cale afară) de mare. Roadă e bună și mai presus ca a cincantinei. Cucuruzul de Canada roșu. Bobul mare roșu, lătăreț, mult mai greu ca Dintele de cal, dar' mai ușor ca Roșul și Alxuterul. Cucuruzul uriaș caragua, dinte cal alb. Crește foarte mare și dă o roadă, pe care nu o poate atinge nici un alt cucuruz. Cucuruzul cincantin-portocalin. De o mare greutate. Bob mărunt, care se coace în cele mai muntoase ținuturi ale țării, fiind foarte timpuriu.

Cu soiuri de aceste încă ar trebui să se facă probe. Nu e bine, nici folositor a rămânea în ale economiei tot numai la obiceiuri și deprinderi învechite.

Crumpenele.

Crumpenele sunt plante foarte prețioase în economie. Unele se întrebuințează pentru nutrirea animalelor și altele la facerea spiritului.

Crumpenele isbutesc atât la șes, cât și pe dealuri, și la munte.

Nu aleg locul, căci ele isbutesc atât în pământurile năsipoase, cât și în cele lutoase și humoase. Isbutesc

Au chemat pe paznicul de noapte.

Stoh și-a clătinat capul lui mare de fiară, pe urmă, luând pe Janko, și-l-a pus la subțioară și a plecat cu el în grajd.

Intâiu copilul n'a priceput; a închis ochii în nesimțire și s'a lăsat să-l ducă; ear' când Stoh și-a luat biciul și a prins să lovească cu putere trupșorul lui plâpând, a început să strige: »mămico! mămico!«

Pe urmă țipetele s'au muiat și s'au rărit.

La cele din urmă lovituri n'a mai zis nimic.

A venit muma și și-a dus acasă în brațe copilul.

A doua zi Janko nu s'a putut da jos din pat; ear' în amurgul zilei de-a treia se stingea încetșor.

Dinaintea casei, paserile cântau în cireșii înfloriți, ear' razele soarelui pă-

mai departe chiar și în locurile cele mai sêrace și în țelină.

Unele sunt soiuri primăvăratice, altele vâratice și altele tomnatice.

De aici se vede, că ele răspund la o mulțime de trebuințe și, din pricina că se pot păstra până târziu primăvara, se pot numi cu drept cuvânt plante foarte prețioase.

Totuși n'am putea zice, că plugarii nostri fac cea mai întinsă și cuminte întrebuințare de ele.

Sunt, ce e drept, ținuturi locuite de Români, în cari se cultivă foarte multe crumpene, întrebuințându-se atât la hrana oamenilor cât și a animalelor; ear' o parte vinzându-se. Dar' sunt și ținuturi de acelea, unde nu li-se dă atențiunea cuvenită, ear' în altele nu se cultivă mai de loc. Și aceasta este un mare rău. Odată pentru-că, nu e hotar românesc, care și-ar avea anumite părți mai potrivite pentru crumpene, decât pentru ori-care altă plantă; al doilea pentru-că, în lipsa crumpenilor, oamenii și animalele trebuie să se nutrească în mod mai neîndestulitor.

Pui în spuză câteva crumpene, ca să se coacă, și mâncarea e gata; nici măcar sare nu mai trebuie. Beai bine apă după ele, și ești sătul. Ferbi crumpene, le cureți și sări, și deasemenea mâncarea e gata. Din crumpene se gătește zamă foarte bună, de dulce, sau de post. Fripte în unsoare sau oleu, ele dau de asemenea o mâncare bună și nutritoare. Mâncate cu unt proaspăt

trunzând prin fereastră, luminau fața palidă și istovită a copilului; veneau par'că să culegă sufletul plâpând și simțitor, a căruia vieată nu tusesse decât suferință pe acest pământ.

Pentru cea din urmă oară Janko asculta în extaz cântecele fetelor și fluerile flăcăilor cari se întorceau dela câmp, sgomote dragi ale vieții...

Deodată chipul lui se înseninează și strângându-și în mâna lui înfrigurată vioara pe care și-o făcuse el singur:

— Mămico, vino lângă mine, să te întreb ceva, mămico.

— Ce e, puiule? răspunde muma, înecată de lacrimi.

— Mămico, dacă mă duc la Dumnezeu, o să-mi dea el o vioară, una bună?

— O să-ți dea, maică, o să-ți dea.

Nu putu să zică mai mult, căci suspinele o înecau și cu fața scaldată

sau cu carne din supă, sau puse în tocană, ș. a. crumpenele sunt cât se poate de bune și hrănitore.

Dacă în aluat se amestecă crumpene ferte și bine măcinate, iese o pâne foarte bună, și cu chipul acesta se face cruțare însemnată în economia casei.

Crumpenele ferte și amestecate cu făină, țărițe, bostani, ș. a. formează o hrană cât se poate de bună pentru îngrășarea porcilor. Mâncând crumpene, vacile dau lapte mult și bun. Altor animale de casă încă le face bine, dacă în hrană li-se amestecă și crumpene.

Foloasele mari și de multe feluri, ce putem avea dela crumpene, trebuie să ne îndemne a le cultiva în măsură mult mai mare decât până acum și, cine ar fi scăpat din vedere cultura lor să nu întrelase a o face barem pe viitor.

Fiecare plugar, stăpân a câteva bucățele de loc, să cultive în câte unul sau barem în o parte a unuia și crumpene. Să cultive cel puțin printre cucuruz și, la toată întâmplarea, în grădină, ca să le poată avea mai la îndemână.

Ar trebui apoi să se încerce și cu alte soiuri, afară de cele azi în cultură. Îndeosebi în grădină ar trebui să punem soiuri timpurii, ca să avem nutremânt pentru întreagă vara. Căci crumpenele în timpul verii sunt un nutremânt bun și sănătos, mult mai

în lacrimi, se aruncă peste patul copilului.

Când își ridică capul, ochii scumpului ei muzicant erau încă deschiși, dar' incremeniți, ca în extaz. Chipul lui era dulce și înseninat, asemenea unei figurine de ceară. Suflețelul lui plecase cu cea din urmă rază a soarelui...

Dormi în pace, Janko!..

* * *

A doua zi boierii, cu fata lor și cu logodnicul ei, se întorceau din Italia.

— Quel beau pays que l'Italie!

— Și ce țară de artiști! On est heureux de chercher là-bas des talents et de les protéger... adăoga logodnica-

Ear' erburile creșteau pe mormântul lui Janko, pe când virfurile de meșteacăn cântau tîngutor în slava cerului.

Trad. de I. A. Brătescu-Voinești.

sănătos decât, s. p., crastaveții, pepenii ș. a.

Dintre soiurile de vară se recomandă ca mai bune:

1. *Early Rose* sau crumpenele de vară rosa, cari isbutesc în orice pământ, dar' cu deosebire în cel năsipos. În Iulie aceste crumpene sunt coapte. În boltele, unde se vînd semente, un chilogram costă cam 20 cr.

2. *Soiul Marjolin*. Aceste crumpene se pun în Aprilie și în Iunie sunt bune de mâncare. Forma lor e lungăreață și au gust plăcut. Un chilo din aceste crumpene costă 40 cr., deci îndoit mai mult ca *Early Rose*.

3. *Cornul lui Martin* sau crumpenele chifii. Sunt foarte spornice și gustoase, și isbutesc în orice pământ. Un chilo costă 60 cr. Adecă cât 2—3 ferdele crumpene de rînd.

Dintre soiurile de iarnă se recomandă:

1. *Tarevna*, un soi de cartofi uriași cu gust foarte bun. Sunt vrednici a se răspîndi în toate comunele noastre. Un juger dă dela 8 mii până la 14 mii chilo. Un chilo din acești cartofi costă 18 cr.

2. „*Magnum bonum*“, se numără între cele mai prețioase soiuri de iernatice. Un chilo costă 30 cr.

3. *Iuno*, isbuteste bine în pământurile lutoase. Un chilo costă 30 cr.

Cultivând cartofi în măsură mai mare și punându-i în rînduri după plug, tot în brazda a doua sau a treia și acoperindu-i cu brazda următoare, facem un lucru bun și destul de spornic. În acest cas cine are mașină de săpat cucuruz o poate întrebuința cu bun folos și la săpatu crumpenelor, în locul săpatului cu mîna.

Pentru cei-ce n'ar fi cultivat încă cartofi adaugăm următoarele:

Cartofii sunt forte gingași de frig. De aceea la noi se pun în Aprilie, când nu mai e teamă de îngheț.

Anii sêcetoși le priesc mai bine decât cei ploioși. Dar' mare înriurintă are bunătatea sementeii și a pământului, cum și rêsbierea cu lucrul a acestui din urmă.

Se pun de obicei cartofi de mărime mijlocie.

Mai bine isbutesc în pământurile nêsipoase, mărgoase și lutoase.

Isbutesc după ori-ce plantă, și se fac destul de bine pe același loc mai mulți ani de-a rîndul.

Puși cu gunoiu proaspăt de obicei se fac apătoși.

Aratul de toamna le prinde foarte bine. A doua arătură se face primăvara.

Depărtarea cea mai potrivită între rînduri este dela 40—50 centimetri, ear' între cuiburi dela 30—40 cm.

Un cartof mijlociu de obicei e de ajuns într'un cuib, ear' de cei mici câte 2—3. Sê nu fie îngropați mai adânc de 10 cm. Tăvălugirea după sãmănat prinde bine cartofilor.

Cartofii au mulți dușmani și sunt supuși la felurite boale. Despre aceste vom vorbi cu alt prilej, cum și despre lucrările privitoare la scosul și păstrarea lor.

ROMUL SIMU

POMĂRIT

Pildă pentru înaintarea pomăritului.

(Urmare și fine).

»Ținta înființării pepinierelor de pomi roditori este dar' lățirea culturii pomilor printre locuitorii săteni de pe Domeniile Coroanei, din care în curînd vor trage câștiguri frumoase, și în dorința ce am ca gustul acesta să fie stimulat (hrănit sau ținut mereu treaz), administrația noastră va înființa mai întăiu șeaze premii a 50 lei (coroane) pentru 6 din învățătorii de pe Domeniile Coroanei, cari vor înființa pe lîngă școală o grădină de pomărit mai îngrijită și cari vor împărți altoi mai mulți pe la locuitorii din comuna lor; ear' mai târziu vom da premii chiar și acelor dintre locuitori, cari se vor distinge prin îngrijirea pomilor, ce li-se vor da în mod gratuit.

»...Nu cred de prisos, domnule agent, a vă enumera aici unele din cunoștințele trebuincioase la înființarea pepinierelor de pomi roditori, atît pe Domeniul Coroanei cît și în grădinile școlare.

1. »...În apropierea locuinței agenților Domeniului Coroanei se va alege un loc de cel puțin un hectar ($1\frac{3}{4}$ juger), potrivit în toate privințele, ear' în apropierea școlii un loc mai mic pentru înființarea pepinierelor de pomi roditori.

2. »Locul ales pentru pepinieră se va împrejmu și împărți în mai multe table după mărimea pepinierii, apoi se va desfunda (săpa) una din aceste table la un metru de adâncime;

tabla desfundată se va împărți în rîzoare (straturi) de câte un metru lățime și se va sãmăna cu semente de meri, peri, caiși, pruni, etc., cari se vor agonisi din vreme, fie din roadele pomilor sêlbateci aflători în pădurea locală, fie prin școlari, cum am zis mai sus, fie cumpărându-i... Semente puse în pământ se vor uda regulat în fiecare zi până la rêsărire, ear' după aceea se vor plivi de burueni, ținându-se atît straturile cît și cărările curate.

3. »În toamna anului întăi pomișorii se vor rări plantându-se în șiruri, în tablele încă neocupate cari se vor desfunda de asemenea la cel puțin 60 centimetri adâncime și rîndurile la o depărtare de un metru, ear' depărtarea între pomișorii se va lăsa dela 40—50 cm.

4. »Altoitul pomișorilor se va face cu deosebire în ochiu cît mai aproape de pământ și se vor lăsa pe același loc doi până la la trei ani, după care se vor scoate cu toată îngrijirea și se vor planta în locul unde au sê rêmână pentru totdeauna.

5. »Soiurile de altoi ce se vor alege, sê fie puține la număr și bune, alese mai cu seamă din cele tomnatice, a căror poame se pot păstra bine peste iarnă, și îndeosebi din acele recunoscute ca fruntea poamelor în țeara noastră.

6. »În pepiniere se va lăsa un loc de-o parte pentru cultura trandafirilor, cari împodobesc atît de plăcut grădinile, venind cu chipul acesta în ajutorul cultivării gustului estetic (pentru frumos), care între sătenii noștri este foarte puțin dezvoltat.

Dacă facem asămănare între starea pomăritului în România, descrisă de domnul Kalinderu, cu aceea dela noi, vedem că stau aproape pe aceeași treaptă, adecă rêu.

Măsurile luate de administrația Domeniului Coroanei pentru îndreptarea rêuului ar trebui luate și la noi.

Grădini de pomărit pe lîngă școale noi avem în multe comune; dar' în multe locuri lipsesc, ear' unde sê și află nu sunt închise după trebuință și, în sfîrșit, rêuul cel mai mare e că și cele închise nu sunt lucrate și mai ales nu sunt plantate cu pomi.

Sfaturile și făptuirile dlui Kalinderu pot sê fie de un folos neprețuit și pentru comunele noastre, cari ar trebui

să îngrijească de închiderea grădinilor și de uneltele de lipsă la cultivarea lor, cum și de premii pentru încurajarea învățătorilor și țăranilor cari se disting în cultura pomilor.

Dar' aceste pilde pornite la îndemnul unui rege luminat, credem, vor fi o dovadă puternică pentru învățătorii noștri, despre trebuința neapărată a înaintării pomăritului la noi, și un îndemn de a urma în mod stăruitor la prăsirea și răspândirea pomilor nobili în număr cât de mare.

URZICA

Cine nu cunoaște această plantă? Pe lângă toate gardurile, prin locurile sterpe, prin livezi și prin grădini găsim urzica. Această plantă care îți produce usturime și mâncărime dacă îți atinge pielea, feartă însă și gătită este o mâncare plăcută și sănătoasă. În știință ea se numește »urtica dioica«.

Suntem în primăvară, adevărat în timpul când urzicile au început a se arăta. Deși cu toții cunoaștem urzica, totuși puțini cunosc cât de folositoare este această plantă pentru sănătate.

Proprietatea ei de a înțepa este datorită unor perișori găuriți așezați pe frunze cari comunică cu o mică beșicuță aflată la baza lor, care este plină cu o zamă caustică producătoare de mâncărime și usturime dacă vine în atingere cu pielea omului.

Dr. Agner de Stockholm a constatat că urzica conține o mare cantitate de fer și tanin și prin urmare este foarte folositoare pentru vindecarea boalelor provenite din lipsa de sânge sau din stricarea lui.

Sucul de urzică în dosă de 50 până în 150 grame pe zi, luat mai multe zile de-arindul, este un bun remediu contra hemoragiilor și a diareei.

Extractul de urzică în dosă de 50 centigrame pe zi este întrebuit cu folos în contra boalelor de piele ca: herpes, eczema, coși, pistrui, etc.

Zama de urzică este asemenea foarte bună pentru spălatul rănilor și bubelor.

Ceaiul de urzică este un remediu neprețuit pentru curățirea sângelui, mai cu seamă acum primăvara.

Dăm aici modul facerii și întrebuințării ceaiului de urzică. Să iau doi pumni buni de foi de urzică, se pun

într'un litru de apă, și apoi se ferb până-ce rămâne aproape pe jumătate, se lasă să se recească și în fiecare dimineață se ia câte un păhăruț de 25 grame în primele patru zile, sporindu-se doza până la 100 grame. Acest ceai e bun chiar pentru boala numită guta.

Urzica gătită ca mâncare, pe lângă că este gustoasă, dar' e și folositoare sănătății.

Să profităm dar' de acest leac pe care Dumnezeu ni-l'a dăruit pentru vindecarea multor boale.

(„Alb.“)

T.

ȘTIRI DE TOT FELUL

Domnii cari ne-au cerut și primesc foaia fără a fi trimis încă prețul de abonament, sunt rugați a ne trimite prețul, căci altfel acum la pătratul de an, vom înceta trimiterca mai departe.

Adunarea gen. a «Ardeleni» convocată pe 31 Martie, s'a început în acea zi, dar' s'a amânat apoi pe Luni în 8 April. Causa amânării e că nu s'a publicat acționarilor raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere cu 8 zile mai înainte.

Statutele băncii, întărite de tribunal, nu o cer asta. Pentru aceea direcțiunea nici n'a făcut-o până acum. Uneori a trimis la acționari rapoartele tipărite, uneori nu, și n'a avut nici o neplăcere, nici cu acționarii nici cu tribunalul. Astan însă câți-va acționari au cerut împlinirea cererii din legea comercială, ori o cere asta și statutele băncii ori nu, — și adunarea le-a împlinit voia, amânând ședința.

Conferențele învățătorești în archidieceasa gr.-or. sunt puse pe zilele apropiate de după Sfintele sărbători ale Invierii.

La *Orăștie* conferența va avea loc sub conducerea comisariului consistorial prof. *Dem. Comșa*.

La *Brad* este convocată deja pe zilele de 5. 6. și 7. April v. prin comisariul consist. protopresb. *V. Dămian*.

Meseriași români din Orăștie, încurajați de succesul reprezentațiunii teatrale dată în carnaval, se pregătesc

a da o nouă reprezentațiune teatrală. după sfintele sărbători.

Diletanții țin probele sub conducerea dlui C. Baicu, care i-a instruit și în rëndul trecut.

Ne bucurăm de aceste semne de viață în sinul meseriașilor noștri din loc și le dorim cel mai strălucit succes în toate.

Ministerul român de domenii

a hotărît să trimită pe administratorul tîrgului de vite din Constanța ca să ia parte la bălciul ce se va ținea la 15 Martie în comuna Üsküb (în Ungaria) pentru a cumpăra câți-va tauri buni de reproducțiune pentru fermele noastre.

Inteligența română din Dobra și giur din incidentul constituirii despărțimentului Dobra al »Asociațiunii« invită la *Producțiunea și petrecerea* ce o va aranja cu concursul unui grup de seminariști din Sibiu la 3/16 Aprilie a. c. (a treia zi de Sf. Paști) în sala hotelului »la Husariu« din Dobra. Inceputul la 8 ore seara. Venitul curat este destinat pentru despărțimentul »Asoc.« ce se înființează. Dobra, la 17/30 Martie 1901. Comitetul arangiator. Prețul de intrare: de persoană, locul I. 2 cor., locul II. 1 cor. 60 fil., loc de stat 1 cor. Bilete se pot căpăta la dl Iosif Petroviciu și seara la cassă. Oferte marinimoase se vor cuita în jurnale. Cântări și declamațiuni.

Oale pentru Impăratul. Un sodal-olar din Oradea-mare, în bucuria sa, că la asentările din urmă n'a fost asentat, a trimis ca dar împăratului o ladă de oale cu figuri. Cancelaria de cabinet însă n'a primit „darul“ și a scris trimițătorului să dispună el însuși de oalele sale. Dar' el a răspuns scurt și laconic: „Ceea-ce am trimis, e trimis, și eu mai mult nu le primesc înapoi«. Astfel oalele zac la gara din Viena, fără stăpân.

Vitele României căutate. O mare casă de comerț din Milano (în Italia) a cerut autorităților din Iași informațiuni asupra calității și numărului vitelor ce se află la îndemână pentru export în acel județ.

E probabil că, foarte curând, un întins comerț vor lega cele două țeri (România și Italia).

Din Iași se anunță că în vederea apropiatului mare export de vite și rîmători ce se face, mai mulți comercianți cutreeră satele din întreaga Moldova și cumpără dela săteni toate vittele ce sunt de vânzare.

Cărți românești în bisericile Basarabiei. Cetim în «Apărarea Națională»: Sftul Sinod al Rusiei, în înțelegere cu P. S. Iacov, Episcopul Basarabiei, a hotărât, ca în bisericile din Basarabia să se introducă cărți românești, tipărite cu litere cirilice. Pentru editarea acestor cărți românești s'a instituit o comisiune de patru cenzori români, aleși din clerul basarabean. Măsura e motivată pe constatarea făcută, că simțul religios slăbește în popor din cauza nepriceperii liturgiei, care se oficiază până acum în limba rusească.

Scutirea de dare a viilor. Pentru încurajarea regenerării viilor nimicite de filoxeră, statul dă cultivatorilor de vie scutire de dare pentru teritoriul plantat cu viță. Pentru orientare—fiindcă în privința aceasta sunt mai multe legi cari nu odată produc încurcătură, se reimprospetează dispozițiunile următoare:

Viile nimicite și plantate de nou sunt scutite de dare: a) dacă nu filoxera le-a nimicit, timp de 6 ani; b) ear' dacă s'au nimicit prin filoxeră, atunci timp de 10 ani. Viile nimicite prin filoxeră și neplantate de nou sunt scutite de dare timp de 6 ani.

Viile nou plantate sunt scutite de dare a) dacă s'au plantat cu viță americană originală, timp de 6 ani; ear' cele plantate cu vițe altoite, timp de 10 ani; b) terenurile plantate cu viță din țară sunt scutite de dare, dacă solul este năsipos, timp de 6 ani; pe când dacă solul nu este atacabil, atunci scutirea de dare n'are loc.

Moștenitorul Germaniei va face Impăratului nostru o vizită. Va sosi la Viena în 15 Aprilie, și va fi încuarterat în Burg ca oaspe al M. Sale. Se va da în onoarea lui prânzuri, baluri, reprezentațiuni la Operă și se va ținea mare revistă militară.

De visita aceasta se zice că sunt legate și combinațiuni de căsătorie, că ar fi destinată moștenitorului archiducesa Elisabeta, fiica răposatului moștenitor Rudolf.

Revoltă în Spania. »Kölnische Zeitung« publică din Madrid o telegramă dto 1 Aprilie, de cuprinsul că în Andalusia a izbucnit adevărată revoluție. 5000 de insurgenți au pustiit cele mai mari fabrici de zăhar ale provin-

ciei. Guvernul a trimis contra lor trupe de cavalerie și gendarmerie. În Barcelona revoltații au atacat poliția; mulți polițiști au fost răniți grav.

La Constantinopol. Dela 12 Martie 1899 până în 12 Martie 1900 au trecut prin Constantinopol 233 vapoare românești, având o capacitate totală de 225.112 tone, și 12 bastimente cu pânză cu o capacitate de 2.279 tone.

Pavilionul românesc vine în rândul al 7-lea, înaintea celui francez și belgian.

Somn de patru ani. Intr'un orașel englez doarme încă din 1896 o fată tină. În cursul acestui lung somn a asurzit de tot și, când o trezesc cei din jurul ei, nici de văzut nu vede, decât pe timp cât lucește soarele. Curios, că de câte-ori o trezesc ai ei, simte foarte mari dureri atât trupești cât și sufletești. Intrebată: ori de simte ceva când doarme? — a răspuns următoarele:

— Când dorm sunt foarte fericită, fiindcă n'am nici o durere și mă simt bine. Sufletul mi-se desparte de trup și trece în altă lume. Mă ridic în înfinit, mă simt încunjurată de lumină cerească și aud muzică uimitoriu de frumoasă. Oh, Dumnezeu meu! De ce mă tot treziți și mă readuceți din lumea aceea miraculoasă aici pe pământ, care e plin de necazuri?!

Medicii cred că cu timpul le va succede s'o vindece de această somnolență.

E în deobște cunoscut atât în patrie cât și în afară, că sēmēțele economice și de grădină ale lui Mauthner se liferează pe de trei ori atâtea ca alte sēmēțe. Îndeoseb excelente sunt sēmēțele impregnate de napi ale acestei firme, provăzute ca marcă cu o stea, care nu e a să confunda cu alte marce asemănătoare și totuși neconținând sēmēțe de napi impregnate. Sēmēțele lui Mauthner sunt de un preț neîntrecute și economii fac foarte bine dacă își procură sēmēțele dela E. Mauthner (Budapesta).

4-8

Impreunarea a trei mări. „Budapester Correspondenz“ anunță, că în ministerul de comerț ungueresc specialiștii se ocupă cu planul de a împreuna Marea-Baltică cu Marea-Adriatică și cu Marea Neagră printr'un canal de 2200 de klm., ce l'ar trage în conțelegere cu Germania din riul Odera prin valea Vagului în Dunăre, ear prin

canalul Vucova-Șamaț din Dunăre în Marea-Adriatică pe la Fiume. Printr'un asemenea canal, comerțul ar lua un avânt mare între Orient și Europa centrală; în deosebi Budapesta și Fiume ar deveni centre însemnate de comerț.

Cutremur de pământ. Duminică s'a simțit un puternic cutremur de pământ în București și pe mai multe locuri în România. Stricăciune s'a făcut în București la palatul justiției, prăvălindu-se jos una din cele două statue mari de pe edificiu, și în biserica catedrală romano-catolică, ale cărei ziduri au crepat pe mai multe locuri. Credincioșii erau chiar în biserică când s'a produs cutremurul și o spaimă de nedescris i-a cuprins, când au văzut crepând pereții! Mai multe femei au leșinat.

În alte părți ale Europei, la Roma, Constantinopol, etc, chiar și în țara noastră, s'au simțit asemenea cutremure.

Comitetul de redacție:

Președinte: **Dr. Ioan Mihai.**

Membrii: **Dr. St. Erdelyi, Ioan Mihaiu Danil David și Constantin Baicu.**

Proprietar - editor: **IOAN MIHAIU**

Redactor respons. **IOAN MOȚA**

Un învățăcel Român, se primește numai decât în salonul de tuns și ras al subscrișului

Ioan Andreșcu,
friseur în Orăștie.

A V I S!

În prăvălia de specerie, ferărie, porcelan și coloniale a subscrișului se primește

un învățăcel,

care se aibă etatea dela 14 ani în sus. Sunt preferiți tinerii, cari au absolvat clase gimnasiale, reale ori comerciale și posed atât în scriere cât și cetire pe lângă limba română și pe cea maghiară și germană.

Cei cari voesc, se se ofere la

Ioan Cutean,

comerciant în Brad (Hunyad m.)

Sz. 265—1901. végrh.

1—1

ARVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a dévai kir. törvényszék 1898. évi 1824 számú végzése következtében Dr. Draia Eneas ügyvéd által képviselt »Ardeleana« pénzügyintézet javára Muzsnay Béla hátszegi lakos ellen 170 kor. s jár. erejéig 1898. évi novemb. hó 22-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 960 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szobabeli butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a hátszegi kir. járásbíróság 1901. évi V. 237/4 számú végzése folytán 170 kor. tőkekövetelés, ennek 1896. évi május hó 19. napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 65 kor. 20 fill.-ben bírósággal már megállapított költségek erejéig ados lakásán leendő eszközzésére **1901. évi április hó 16. napjának délutáni 3 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltek.

Kelt Hátszegen, 1901. évi márczius hó 29. napján.

SZENTMIKLÓSY ANDRÁS

kir. bírósági végrehajtó.

Un învățăcel

În etate de 13—14 ani, se caută pentru Institutul Tipografic „Ideal“ din **Hateg**. Cei-ce afară de limba maternă mai cunosc și limbile maghiară și germană, vor fi preferiți.

SCÂNDURI ȘI LEMNE DE ZIDIRI
ȘI ȚIGLĂ DE COPERIT!

Cel mai bogat deposit de **scânduri**, precum și de **lemn de** **felul trebuincioase la zidiri**, cum sunt grinzi, tâlpi, stâlpi etc. este în Orăștie și Deva, depositul subscrisului.

Arangeat de nou, și provăzut cu bogat material, garantat de calitate cea mai bună, îmbiiu onorațiilor cumpărătorilor material bun, *cu cele mai ieftine prețuri posibile!*

Asemenea am în deposit **țigla de coperit** din renumita fabrică a lui **Ugrom**. Țigla groasă cu dungi ce se încheie una într-alta și țigla simplă. Amândouă felurile foarte trainice și cu prețuri moderate.

Cu toată stima

Ignatz Kotzander

1—

În Orăștie: în grădina dlui C. Baicu, peste drum dela moara orașului!

„ARDELEANA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI ECONOMII, SOCIETATE PE ACȚII ÎN ORĂȘTIE

Capital social: cor. 500.000. Fonduri de rezervă: cor. 275.000

(92)

Depuneri: cor. 1,750.000.

20—

Institutul face următoarele operațiuni, la cari recomandă serviciile sale:

1) acordă împrumuturi cu interese de 8%;	4) cumpără și vinde mărfuri și produse;
2) primește depuneri, dela particulari cu 5 și cu 5/3, ear' dela corporațiuni culturale cu 6%;	5) arăndează și exarăndează realități;
3) cumpără și vinde realități;	6) cumpără și vinde efecte publice;
	7) mijlocește operațiuni, specificate sub 3. 4. 5.

Ori-ce atacere se poate rezolva verbal în biurul institutului, ear' în scris prin corespondență.

Orăștie, 1901.

Direcțiunea.

Insertiunile și reclamele sunt sufletul comerțului!

Insertiuni și reclame cu prețuri moderate se primesc la administrațiunea foii „Bunul Econom“.

„Minerva“

Institut Tipografic

Orăștie.

Se recomandă a executa următoarele :

Opuri, Broșuri și Placate

Bilete de logodnă și cununie

Carte și epistole

☆ Circulare & pre-curenturi

Note, Bilete de vizită

Registre și imprimate

Anunțuri, Compturi și Adrese.

Bilanțuri etc. etc.

Această tipografie e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a pute executa ori-ce comandă prompt și cu cea mai mare acurateță!

Comande din afară se efectuează repede!